

SIKKERHETSKURS

NROF'S UTDANNING

SIKKERHETSKURS

1 INNLEDNING

Dagens krav til sikkerhet krever at skyttere har inngående kjennskap til våpenbehandling, regler og bestemmelser. Derfor skal alle skyttere i NROF, og andre om vil delta på skytinger som er organisert av NROF ha SIKKERHETSKURS før de kan være med på skytinger i regi av NROF.

Kurset baserer seg på kjente sikkerhetsregler, normale baneinstrukser og sikker våpenbehandling.

2 MÅLGRUPPE OG LÆREFORUTSETNINGER

2.1. MÅLGRUPPE

Målgruppen er skyttere som skal delta på organisert skyting av NROF.

2.2. LÆREFORUTSETNINGER

Det er en forutsetning for deltagelse på kurset at deltageren har:

- vist seg egnet

3 LÆREPROSESSEN

- Undervisningen foregår som teoretisk og praktisk instruksjon.
- De teoretiske emnene blir gjennomført som klasseromsundervisning eller ute på standplasser/baner med instruktør.

4 RAMMEFAKTORER

- Tid: • 2 timer
- Deltagere: • 1 – 5
- Personell: • 1 hovedinstruktør

Rombehov:

- Øvingsareal: • 1 pistolbane
- 1 feltbane
 - 1 skytebane
 - 1 feltvogn

Materiell/utstyr Se eget vedlegg

5 FORBEREDELSE

6 HOVEDMÅL

Hovedmålet for undervisningen er at den enkelte deltager skal kunne gjennomføre og mestre de grunnleggende øvelser og kravspesifikasjoner som fagplanen skisserer.

6.1. INNHOLD

- Skytereglement
- Skyteprogrammer
- Sikkerhet
- Våpenbehandling
- Skytebaneregler og instruksjoner
- Førstehjelp
- Etikk

6.2. FERDIGHETSMÅL

Skytereglement

Etter undervisningen er avsluttet skal eleven kunne:

- vise at han har kjennskap til generelle regler
- vise at han har inngående kjennskap til ordensreglene
- vise at han har generell kjennskap til regler om våpen, utstyr og ammunisjon
- vise at han har generell kjennskap til regler for skytestillinger
- vise at han har inngående kjennskap til regler for standplass og ordrer på standplass
- vise at han har generell kjennskap til regler for funksjoneringsfeil, feil- og omskyting
- vise at han har kjennskap til anvisning

Sikkerhet

Etter undervisningen er avsluttet skal elevene kunne:

- vise at de har inngående kjennskap til sikkerhetsregler

Våpenbehandling

Etter undervisningen er avsluttet skal elevene kunne:

- vise at de kan behandle pistol og rifle på en sikker måte for NIVÅ 1 skytinger

Skytebaneregler og instruksjoner

Etter undervisningen er avsluttet skal elevene kunne:

- vise at de har kjennskap til stedlige skytebaneregler og instruksjoner
- vise at de har kjennskap til aktuelle punkter i UD 2-1

Førstehjelp

Etter undervisningen er avsluttet skal elevene kunne:

- vise at de har inngående kjennskap til livbergende førstehjelp

Etikk

Etter undervisningen er avsluttet skal elevene kunne:

- forstå viktigheten av gode holdninger og sunne verdier
- forstå viktigheten av å fremstå som gode forbilder

7 GJENNOMFØRING

Teori 1 time i undervisningsrom (kan også gjennomføres på skytebane)

2 min ***Innledning, mål og hensikt***

3 min ***Etikk***

Forsvarlig sikkerhetsmessig holdning

Dagens krav til sikkerhet krever at skyttere og skyteledere har inngående kjennskap til våpenbehandling, regler og bestemmelser. Likeledes i konkurranseøyemed at deltakerne har like og blir stilt like krav.

Kravene skal stiger med ansvaret og hvilket program som skal gjennomføres. Med det menes at til vanlig merkeskyting trenger en ikke de samme kravene til ledere og skytter som ved en mer praktisk skyting som krever mye av lederne i form av kontroll, og av utøveren i form av konsentrasjon og selvdisciplin. Derfor må det vektlegges på sikkerhet og sikker våpenbehandling på alle nivåer.

De generelle krav for alle som driver skyting i en eller annen form, fra skyttere på laveste nivå til medlemmer av Skyteutvalget, har gode etiske og personlige egenskaper. I dette ligger at personene har holdninger som det brede lag av befolkningen, så som lovlidighet, ikke har ekstreme politiske holdninger, er positiv innstilt til Forsvaret og NROFs formålsparagraf.

Videre må personene ikke ha psykiske eller fysiske lidelser som gjør at de kan være en sikkerhetsrisiko for seg selv eller andre.

”Diskuter hvilke Krav til opptreden og Aktsomhet som bør settes, hvorfor og hva dersom brudd på slike krav og regler oppstår. Hva kan resultatet bli?”

15 min ***Skytereglement***

Generelle regler:

➤ Aktiv Skytter – hva er det?

”Aktiv Skytter” er det totale skytekonseptet innen NROF som skytterorganisasjon. Det høyeste nivå i NROF er Skyte- og Idrettsutvalget. Skyteinstruktør er utdannet sentralt, og skal forestå instruksjon av skyttere, standplassledere og skyteledere primært på NIVÅ 3.

Ute på avdeling er høyeste nivå Skyteleder og deretter Standplassleder NIVÅ 3, og Standplassleder NIVÅ 2.

Skyttere har følgende nivåer: Skytter NIVÅ 3, Skytter NIVÅ 2 og Skytter NIVÅ 1.

Nivå 1

Dette er nybegynnernivået som ALLE må gjennom. Skytter som deltar på skyting fra standplass, hvor skytingen innebærer liten eller ingen målveksling på faste skiver i grav (papp eller elektroniske) eller

midlertidige faste skiver og hvor skytterens kroppsbevegelse begrenses til skifte mellom liggende, knestående, sittende og stående stillinger. Med faste skiver menes at skivene ikke kan være i bevegelse, svingskiver eller lignende for å avgrense skytetid er tillatt. Dette innbefatter også at skytteren fra utgangsstilling må kunne bevege seg til liggende, knestående eller sittende stilling. Skytingen kan også innbefatte omladning og magasinskifte.

Typiske skytinger for dette nivået er merkeskytinger som skyting til Skarpskyttermerket (rifles, MP eller pistol), NAIS, Dugleik m.m, og DFS skytinger (bane og felt) åpent for AG3, men ikke Skarpskyttermerkeprogram for AG3 med nedsprang.

Skytteren skal ha gjennomført med godkjent resultat SIKKERHETSKURS, samt være skikket.

Dette er nivået for de skyttere som bare er innom for å skyte merket med våpen de allerede har ervervet sivilt, lånt eller utlevert tennstempel til. Her vil en finne de skyttere som ikke tilfredsstillers Forsvarets krav til aktiv medlem.

NIVÅ 2

Skytter på dette nivået deltar på skyting hvor programmet er preget av korte skytetider fra standplass, og hvor det kan forekomme målveksling på mål på forskjellige avstander. Det vil kunne være

innlagt løping eller annen form for fysiske øvelser i forkant for ildgivning, og det kan være innlagt magasinskifte og stillingsskifte i øvelsene. Våpen kan være ladd ved skifte av skytestilling fra for eksempel stående til knestående, eller til liggende. NROFs Mesterskapsprogram vil være et typisk program for NIVÅ 2 skyttere.

Skytteren skal være aktiv skytter og ha gjennomført med godkjent resultat NIVÅ 2 kurs, samt være skikket.

For å vedlikeholde nivået må skytteren delta på minst 8 stevner i løpet av to år av minst NIVÅ 2 klasse. Stevner hos DFS, NSF og Forsvaret på dette nivået kan godtas.

NIVÅ 3

Skytter som deltar på skytinger hvor det kreves bevegelse over et større område med våpen. Det kan innebære løping med våpen ladd eller ikke ladd, bevegelse fra en dekning til en annen med ladd

våpen, samt målveksling over en vid målsone. Det essensielle her at skytteren beveger seg sakte eller hurtig med våpenet ladd innenfor en sikkerhetssone og med våpenet pekende i sikker retning.

Skyttere som skal skyte på NIVÅ 3 må ha vært aktiv skytter i NIVÅ 2. Skytteren skal være aktiv skytteren og ha gjennomført med godkjent resultat NIVÅ 3 kurs, samt være skikket.

For å vedlikeholde nivået må skytteren delta på minst 8 stevner i løpet av to år av NIVÅ 3 klasse. Stevner hos NFPS eller Forsvaret på dette nivået kan godtas.

➤ **Aktiv medlem**

Krav til **Aktiv Skytter** er at skytteren er aktiv og skyter minst 8 stevner på to år i NIVÅ 2 og 3, og at kravet til skytteren i NIVÅ 1 kun er bestått sikkerhetskurs. I NIVÅ 2 og 3 er det skytinger i stevner som er gjeldende. Annen aktivitet som f.eks. standplassleder eller funksjonærarbeid er ikke gjeldende. Grunnen er at skytteren skal være aktiv med våpen. Standplassleder skal lede skytinger, og det vil si at vedkommende ikke opprettholder sine ferdigheter som standplassleder dersom funksjonærarbeid også skulle være gjeldende.

Aktive NROF medlemmer er gitt anledning til å låne våpen og militær utrustning for vedlikehold og utvikling av militære ferdigheter.

Aktivt medlem iht. avtale med Forsvarsstaben og NROF.

For å kunne betraktes som aktivt medlem skal følgende kriterier være oppfylt:

- Vedkommende skal ha vært medlem i NROF i minst 12 måneder.
- Vedkommende NROF-medlem skal som et minimum ha deltatt på fire skytinger siste 12 måneder.
- Vedkommende NROF-medlem skal også betraktes som aktiv ved deltakelse i forskjellige arrangement i regi av NROF som funksjonær/skyteleder etc.

Vedkommende skal ha utvist generell god adferd og anses godt skikket for å kunne ha militært våpen.

Dersom medlemmet ikke lengre er å se på som aktiv, vil kriteriene for fortsatt utlån av militært våpen falle bort. Våpen må da tilbakeleveres Forsvaret.

Prøvetid

Et nytt medlem av NROF må dermed gis en prøvetid på ett år før utlevering av våpen kan finne sted. Det er lokalavdelingens styre – og i siste instans formannens skjønn som må legges til grunn ved vurdering av egnethet for utlån. Dette skal skje i forståelse med politiets kriterier for erverv av skytevåpen, jfr. Våpenloven.

Søknad om utlevering av våpen fra Forsvaret

Ved utlån av våpen skal NROF-avdelingen ha registrert at vedkommende medlem har vært aktivt medlem.

Er medlemmet stadig tjenestegjørende eller vært i tjeneste de siste 12 måneder, aksepteres dette som prøveår om militær avdelingssjef attesterer for kriterier som nevnt. Formelt er det formannen som skal fremme attestert søknad om utlevering av våpen.

➤ **Stevner**

Dette er skytinger som er terminfestet sentralt eller lokalt som konkurranser eller merkeskytinger, og som ikke er treninger.

Stevner som avvikles i regi av NFPS, DFS, NSF og Forsvaret kan etter vurdering godkjennes for opprettholdelse av nivå og aktivitet.

➤ **Bæring av våpen**

NROF-medlemmer skal når de bærer/transporterer militære våpen, ha reglementert uniform eller NROFs medlemskort eller Forsvarets identitetskort.

For bæring av sivile våpen kreves at en medbringer sivilt våpenkort for det aktuelle våpen. Ved lånt rifle kreves identitetskort og bekreftelse fra eier. Jfr. forskrifter til våpenloven. NB! Sivil pistol kan ikke utlånes.

➤ **Oppbevaring av våpen, ammunisjon og materiell**

Våpen, ammunisjon og materiell skal oppbevares slik som de militære og sivile forskrifter bestemmer for respektive våpen. (se Politiets våpenforskrifter og UD 2-1).

Ordensregler for skytterne:

➤ **Kunnskap om skyttereglement og sikkerhetsbestemmelser**

All skyting i NROF skal foregå som organisert skyting. Dette betyr at skytingene er i regi av NROF sentralt eller NROF-avdelingene, og foregår etter godkjente program sentralt eller lokalt, eller som trening.

Enhver skyting skal ledes av en skyte-/standplassledelse bestående av en eller flere personer godkjent av NROF sentralt eller av styret i avdelingene. Men det kan kun være én hovedansvarlig.

Skytterne plikter selv å kjenne skytereglementet, skyteprogrammet og bestemmelsene for de forskjellige skytestillinger, hva som er tillatt og ikke tillatt, og alt som angår opptreden på standplass.

➤ **Beruselse**

Bruk av alkohol i forbindelse med skyting er forbudt.. Åpenbart berusede eller påvirkede personer skal vises bort fra baneområdet.

➤ **Brudd på oppsatte regler**

De som bryter oppsatte regler, og ikke følger standplassleders pålegg, kan vises bort fra skyteplassen. Gjentar det seg, eller bruddet er graverende, kan vedkommende bli foreslått ekskludert som medlem.

Sikkerhet:

➤ **Medansvar**

Enhver deltager må følge medansvar for sikkerhet og bidra sitt til å forebygge vådeskudd. Ingen må skyte før en er klar over målet, og ikke før det er kommandert ild.

➤ **Andre skytteres våpen**

Andre skytteres våpen skal ikke røres uten etter tillatelse.

➤ **Sikte- og avtrekksøvinger**

Sikte- og avtrekksøvinger utenom standplass er strengt forbudt. Bare på anvist plass kan det derimot foretas sikte- og avtrekksøvinger.

➤ **Ladning av våpen**

Lading skal bare foretas på standplassen, og under ingen omstendighet før på standplasslederens ordre. Våpenet må ikke vendes mot noe menneske, og ved ladd våpen skal det ikke siktes mot annet enn det mål det skal skytes på. Ved opphold, stans, i skytingen skal våpenet sikres. Våpen på standplass skal ikke berøres/håndteres så lenge det befinner seg personell foran standplass (eksempelvis under anvisning).

➤ **Ammunisjon og magasiner**

Fylling av løse magasiner og ladeklips/hurtiglader er tillatt som klargjøring før de enkelte øvelser og uten nærmere kommando. Magasiner/klips/ammunisjon skal ikke settes/fylles i våpen før på standplasslederens ordre. Magasiner kan heller ikke settes i eventuelle holdere montert på våpen for ekstra ammunisjon før på ordre.

➤ **Visitasjon av våpen**

Før skytteren forlater standplassen skal våpenet være tømt (uladd våpen og tømt magasin). Standplasslederen plikter å påse dette. Skytteren har uansett selv ansvaret for at våpenet er tomt. Ved feltløyper kan fylte/klargjorte magasiner av løs type medbringes; dvs, løse magasiner skal først visiteres etter siste standplass.

Våpen med løst magasin skal utenom standplass transporteres uten magasin. Transport av revolver eller pistol skal skje i hylster eller veske.

➤ **Sikkerhetsmerke**

Der sikkerhetsmerke benyttes, skal skyting opphøre når merket vises. Når skivene settes i halvstilling, skal all skyting på vedkommende hold opphøre.

➤ **Tobakksrøykning**

Tobakksrøykning framme på standplass er forbudt.

Utstyr og ammunisjon

➤ **Generelle krav**

Enhver skytter skal legge frem alle skytevåpen som skal brukes i konkurransen til offisiell kontroll, godkjenning og merking før konkurransen. Bare våpen som er godkjent for vedkommende konkurranse kan brukes.

Skytteren skal bruke samme våpen i alle deløvelser og serier i en øvelse med mindre det går i stykker. Skyteleder kan (da) gi skytter tillatelse til å fortsette med annet tilsvarende våpen. Dette skal tilfredsstillende reglene for øvelsen og være godkjent av utstyrskontrollen.

➤ **Sikter**

Bruk av siktemidler er regulert i de enkelte program.

Skytter kan bruke kikkert for å kontrollere sine skuddhull under anvisning, det vil si etter den enkelte serie der programmet tillater dette.

➤ **Skjefter**

For pistol/revolver er anatomiske skjefter/grep er ikke tillatt. For rifler skal originalt skjefte benyttes. Dersom dette må fravikes skal våpenet legges frem for kontroll og vurderes av arrangør.

➤ **Rem**

Det kan skytes med fast og løs rem.

➤ **Hylsefangere**

Hylsefangere er tillatt forutsatt at våpenet fortsatt er i samsvar med alle regler når hylsefangeren er montert.

➤ **Måling av avtrekksvekt**

Avtrekksvekt skal måles omhyggelig, med loddet hengende nær midten av avtrekkeren og løpet holdt loddrett. Avtrekket skal holde minimumsvekt gjennom hele konkurransen.

Passende avtrekksvekt som brukes til stikkprøver skal være tilgjengelig for skytterne på banen før og under konkurransene, slik at de kan kontrollere at avtrekksvekten ikke har endret seg og strider mot reglene.

Ved bruk av revolver skal avtrekksvekten måles i både single-action (spent hane) og double-action (nedspent hane), hvis mulig. (Dvs, at hvis det kun går an å måle avtrekksvekten i en stilling, så gjelder dette.

Påkledning

➤ **Reglementert uniform**

Der programmene krever uniform, skal det skal kun nyttes reglementert uniform ihht Forsvarets uniformsregulativ.

Utenom den polstring som reglementert påkledning gir, er det ikke tillatt med noen form for kunstig avstivelse/stabilisering/støtte av armer, ben eller kropp.

Det er ikke lov å montere friksjonsmaterialer på antrekket.

➤ **Albue-/knebeskyttere**

Albue-/knebeskyttere er tillatt brukt i tillegg til jakke/bukse. Materialet skal ikke være tykkere enn 10 mm, målt enkelt uten sammenpressing. Albue-/knebeskytterens størrelse kan maksimalt være ca. 10 cm målt fra sentrum i bunnen og ut til kanten. Det er ikke tillatt å flytte albuebeskytteren til annet sted på over- eller underarmen for derved å oppnå kunstig støtte.

➤ **Sko**

Det skal nyttes reglementerte sko/støvler ihht Forsvarets uniformsregulativ, eller sko tilsvarende disse. Det er tillatt med gummistøvler.

Spesielle skyttersko er ikke tillatt.

➤ **Hansker**

Hansker av mykt materiale er tillatt.

Spesiellagde skytterhansker er ikke tillatt.

➤ **Hodeplagg**

Det er ikke tillatt med spesiallue.

➤ **Ankelpølle**

Ankelpølle er ikke tillatt. Dette gjelder også andre effekter som har til hensikt å virke som en ankelpølle.

➤ **Hørselsvern**

Bruk av hørselsvern er påbudt og er skytterens ansvar

➤ **Skytterur**

Skytterur er tillatt.

➤ **Ammunisjon**

Ammunisjon skal ha tilnærmet fabrikkammunisjons styrke.

Pistol

➤ **Godkjente våpen**

Revolver og pistol i kal. .22 - .455 som stiller følgende krav kan brukes:

Lengden på løpet skal ikke overstige 153 mm (6 tommer). Løpslengden måles slik:

Halvautomatisk eller enkeltskuddspistol: fra munning til forkant av sluttstykke (løp pluss kammer). Revolver: bare løpet (ikke tønne).

Avstanden mellom for- og baksikte skal ikke overstige 220 mm. Avstanden måles fra bakkant av baksiktebladet til høyeste punkt på forsiktet.

Munningsbrems eller andre innretninger som virker på lignende måte, er forbudt. Løse vekter, det vil si vekter som kan fjernes uten at det går ut over våpenets funksjon, er ikke tillatt. Presisering av regler:

- Munningsbrems/ kompensator er ikke tillatt.
- Lyddemper er ikke tillatt.
- Løse vekter (se over) er ikke tillatt.
- Siktefot eller "vekt" som forsiktet er festet på, er tillatt selv om den sitter på løpet og ikke på sleiden (fjernes siktet, går det ut over våpenets funksjon).

Skjefтет skal ha tilnærmet like skjefteplater, uten håndstøtte. Fingergrep i forkant av skjefтет tillates.

➤ **Avtrekksvekt**

Avtrekksvekten skal være minimum 1360 gram.

For skyting til FD's premie og pokal, og til Skarpskyttermerket for pistol, skal avtrekksvekten være minimum 2 kg.

Rifle

➤ **Godkjente våpen**

Det kan nyttes rifler i fra kal. 22 (5,56 mm) til 8mm

➤ **Vekt**

Våpenet skal maks veie 6,5 kg uten rem.

Avtrekksvekt skal være minst 1,5 kg for repeterrifler, minst 2.5 kg for selvladerifler.

➤ **Munningsbrems**

Munningsbrems eller andre innretninger som virker på lignende måte er forbudt.

Munningsbrems er en innretning som har åpning i front kun for kulen, samt at den består av ett eller flere kammer som samler kruttgassen og åpninger som slipper kruttgassen ut i ønsket retning for å dempe rekyl og/eller munningsvipp.

Løse vekter, det vil si vekter som kan fjernes uten at det går ut over våpenets funksjon, er ikke tillatt. Presisering av regler:

- Munningsbrems/Kompensator er ikke tillatt.
- Lyddemper er ikke tillatt.

- Løse vekter (se over) er ikke tillatt.
- Siktefot eller "vekt" som forsiktet er festet på, er tillatt selv om den sitter på løpet (fjernes siktet, går det ut over våpenets funksjon).
- Flammedemper er tillatt.

Unntak: For militære selvladerifler i kaliber 5.56 mm sentertenning, gjelder ikke forbudet mot munningsbrems.

Skytestillinger

➤ **Fellesbestemmelser for alle stillinger**

Skytteren skal innta sin stilling på standplassen på en slik måte at naboskytter (e) ikke blir forstyrret på noen måte.

For linksskyttere gjelder venstre for høyre og høyre for venstre.

I tilfelle det er utlagt matte på standplassen, er det ikke tillatt å folde eller brette denne.

➤ **Stillinger for rifle**

Generelt:

Bruk av reglementert skyterem er tillatt i alle stillinger.

Det er forbudt å plassere kolben under jakkeslaget.

Generelt kan en høyere skytestilling benyttes. Det vil si at skytteren kan erstatte liggende med knestående eller stående stilling, eller knestående med stående.

Liggende:

- Geværet skal bare støttes av skytterens armer, hender, skulder (skuldergroppen), kinn og skyterem.

- Venstre arm og hånd skal være synlig hevet over underlaget fra et punkt 5 cm foran albuespissen.
- Høyre hånd og erme skal være synlig hevet over underlaget fra et punkt 10 cm foran albuespissen
- Ferdigstilling: Kolben i bakken, fullt grep om kolbehals/pistolgrep, våpenet ladd og sikret.

Knestående:

- Skytteren kan bare berøre underlaget med høyre fot, legg og kne, samt med undersiden av venstre fot.
- Geværet skal bare støttes av skytterens armer, hender, skulder (skuldergroppen), kinn og skyterem.
- Venstre arm skal hvile på venstre kne. Albuespissen skal ikke være mer enn 10 cm foran eller bak kneskålen.
- Høyre hånd skal ikke berøre remmen, venstre arm, venstre lår eller kne.
- Skytteren skal sitte på høyre fot. Foten kan plasseres i hvilken som helst stilling. Bakken skal ikke berøre underlaget.
- Ferdigstilling: Kolben skal være under armhulehøyde, fullt grep om kolbehals/pistolgrep, våpenet ladd og sikret.

Sittende:

Skyttere som av en eller annen grunn ikke kan innta knestående skytestilling, kan skyte sittende mot å forevise legeattest. Denne skal stevnedagen ikke være eldre enn 1 år. Unntak er attest for skade av varig art når dette klart fremgår av attestens ordlyd.

- Kroppen og benene skal være på standplassen.
- Geværet skal bare støttes av skytterens armer, hender, skulder (skuldergroppen), kinn og skyterem.
- Venstre arm skal hvile på venstre kne. Albuespissen skal ikke være mer enn 10 cm foran eller bak kneskålen. Høyre albue skal være fri.
- Høyre hånd skal ikke berøre remmen, venstre arm, venstre lår eller kne.
- Ferdigstilling: Kolben skal være under armhulehøyde, fullt grep om kolbehals/pistolgrep, våpenet ladd og sikret.

Stående:

- Skytteren kan bare berøre underlaget med undersiden av føttene.
- Det er valgfritt om en vil nytte ”lang arm”, dvs. venstre arm fri fra kroppen, eller ”kort arm”, dvs. venstre overarm og albue støttet mot brystet og hoften.
- Ferdigstilling – høy og lav:
- Høy: Kolben skal være under armhulehøyde, munning pekende oppover, fullt grep om kolbehals/pistolgrep, våpenet ladd og sikret.
- Lav: Kolben i høyre skulder eller mot bryst, munning pekende nedover, fullt grep om kolbehals/pistolgrep, våpenet ladd og sikret.

Stillinger for pistol/revolver

Generelt:

For øvelser hvor kun én hånd er tillatt (beste eller dårligste hånd) er det ikke tillatt å berøre våpenet med den andre hånden under skyting for andre formål enn magasinbytte/omlading

og retting av funksjoneringsfeil. Eksempelvis tillates ikke at hanen på revolver spennes med den andre hånden under enhåndsskyting (gjelder ikke første skudd ved spenning før KLAR).

Liggende:

- Våpenet skal bare støttes av skytterens hender.
- Ingen del av våpenet får berøre underlaget.
- Ferdigstilling: Som anleggsstilling, våpen ladd og sikret (der sikring finnes).

Knestående:

- Våpenet skal bare støttes av skytterens hender.
- Skytteren kan bare berøre underlaget med knær, legger og føtter.
- Ingen del av kroppen kan støttes mot standplassbord eller andre strukturer.
- Minst ett kne i bakken. Baken skal ikke berøre underlaget.
- Ferdigstilling: Våpen pekende nedover minst 45 grader under horisontalen, våpen ladd og sikret (der sikring finnes).

Stående:

- Våpenet skal bare støttes av skytterens hender.
- Skytteren kan bare berøre underlaget med undersiden av føttene.
- Ingen del av kroppen kan støttes mot standplassbord eller andre strukturer.
- Ferdigstilling: Våpen pekende nedover minst 45 grader under horisontalen, våpen ladd og sikret (der sikring finnes).

Standplass

➤ **Generelt**

Skytingen skal foregå fra standplass, og hvor forholdene gir likhet for alle skyttere. Målene skal være like synlige for alle.

Den som ikke er til stede ved opprop, eller ikke er ferdig til å skyte når vedkommende skyting skal begynne, kan miste retten til å delta i denne skyting. Stevneledelsen skal treffe den endelige avgjørelse om dette.

Ordre på standplass

➤ **Regulert i diverse programmer**

➤ **Skyting før ILD og etter STANS**

For den som skyter mellom «KLAR» og «ILD» eller etter «STANS» eller fløytesignal, trekkes tilsvarende av de beste treff. I de tilfeller skyting skjer på elektroniske skiver som avleser skuddverdien i nummerert rekkefølge, skal den eksakte verdien av skuddet avfyrt før «ILD» og etter «STANS», trekkes.

Dersom det skytes på skiver som kun er synlige i skytetiden, skal det ikke i tillegg trekkes treff eller poeng; det vil si, skytteren skal ikke straffes dobbelt. Det samme gjelder elektroniske skiver som kun registrerer treff i skytetiden og hvor for tidlig eller sent avgitte skudd neglisjeres.

For skiver som svinger frem og vekk under skytetiden, godkjennes treff med lengde til og med det dobbelte av kaliberet («langskudd»).

For skudd avgitt mellom «LADING» og «KLAR», gjelder samme regler som for skudd mellom «KLAR» og «ILD». Det vil si, skytteren har ikke anledning til å etterfylle med ny ammunisjon før serien.

Skudd avgitt før «LADING» medfører diskvalifikasjon i konkurransen.

Hvis det ikke kan påvises hvem som har skutt for tidlig, skal skytingen straks stanses, skivene tas ned og klistres, uten anvisning. Skyting iverksettes på nytt.

➤ **Diskvalifisering**

Skytter som nytter stilling (er) som ikke er tillatt, kan etter standplasslederens bestemmelser diskvalifiseres i den eller de skytinger hvor ulovlig stilling er brukt. Ved diskvalifisering skal skytteren det angår, straks serien er ferdigskutt, gis beskjed om avgjørelsen.

Standplasslederens avgjørelse er endelig og kan ikke ankes.

➤ **Anvisning**

Skytteren skal være oppmerksom på anvisningen. Skytteren har ikke krav på ny anvisning. Når resultatene blir kunngjort ved oppslag, skal skytteren selv kontrollere sitt eget resultat.

➤ **Protest på anvisning**

Ved protest på anvisning skal standplasslederen varsle anvisersjefen. Denne skal kontrollere skiven. Blir det endring av resultatet skal skiven anvises på nytt. Blir resultatet uendret, skal dette meddeles standplassen. Anvisersjefen skal signere resultatet. Anvisersjefens avgjørelse er endelig.

Protest på andre forhold skal straks fremsettes muntlig ovenfor standplasslederen. Hvis protesten avvises kan skytteren levere skriftlig protest til stevneledelsen. Standplasslederen må i så fall straks varsles om dette, og skriftlig begrunnet fremstilling innleveres umiddelbart etter skytingen. Vedkommende styre avgjør alle tvistemål. Disse avgjørelser kan ankes inn for Idrettsutvalget NROF.

Funksjoneringsfeil

Feilskyting og omskyting

➤ **Skudd på feil skive**

Den som skyter på feil skive, mister skuddet (skuddene) som vedkommende har skutt feil og har ikke rett til å skyte om såfremt feilen er ens egen. Er skytteren bevislig ikke skyld i feilen, skal vedkommende gis høve til å skyte om. Tilfeller kan forekomme ved at skyteleder har oppgitt feil skivenummer eller et feltnål kan ha falt ned og at nummereringen derved er blitt feil.

➤ **Skudd av forskjellige kaliber**

Når det med sikkerhet kan fastslås at det i samme skive eller figur er treff av forskjellige kaliber, regnes bare de treff skytteren på vedkommende skive/figur kan ha skutt.

➤ **Prøveskudd**

Den som får for mange treff under prøveskyting, har rett til ny prøveskyting. Dersom skytteren benytter seg av denne rett skal prøveserien med for mange skudd ikke anvises. Nye prøveskudd skal i tilfelle skytes før de øvrige skyttere skyter sine neste prøveskudd.

➤ **Langt opphold under prøveskyting**

Blir det av en eller annen grunn ekstraordinær langt opphold mens prøveskyting pågår, har skytterne rett til ny prøveskyting. Alle prøveskudd skal da skytes om.

➤ **Stans i skytingen**

I tilfelle et eller annet skulle inntreffe slik at standplasslederen finner å måtte stanse skytingen midt i en serie, beordres skivene ned og klistring uten anvisning. Serien skytes om, eventuelt med nye prøveskudd, avhengig av om noen forlanger det og situasjonen tilsier det

➤ **Forstyrrelse av skytter**

En skytter har rett til å skyte om hvis man under skyting av en serie bevislig blir forstyrret eller forhindret, og dette skyldes ting forvoldt av skytter ved siden av (naboskytter) eller fra arrangørens side.

➤ **For mange skudd i skiven – bane**

Den som får for mange skudd i sin skive, blir godskrevet det beste treff i skiven når det bare er ett treff for mye.

Den skytter som får mer enn 1 treff for meget i sin skive skal skyte om i de tilfeller de ekstra treff er av samme kaliber som ens eget. I tilfelle det blir skutt om, skal det ikke godskrives høyere poengsum enn den som ble oppnådd første gang, og ikke lavere enn det dårligste. Treff i pappen utenfor den verdigivende del av skiven regnes som avgitt skudd.

➤ **For mange skudd i figur – felt**

Den som mot et enkelt mål i feltskyting får mer enn 1 treff for meget av samme kaliber som sitt eget i sin figur, skal øvelsen skytes om. Treff i bakgrunns materialet telles ikke. Tiden for det enkelte mål skal være fastsatt og kunngjort før skytingen begynner.

Omskytingen skal foregå straks. Resultatet av omskytingen teller. Skytteren skal dog ha minst det antall treff/innertreff som utgjør differansen av det opprinnelige resultat og det maksimalt oppnåelige.

➤ **For tidlig/sent avgitte skudd – selvanviser**

Ved skyting med ubegrenset skuddantall mot selvanvisende figurer, trekkes ved for tidlig avgitte skutt et tilsvarende antall treff av de i rett tid avgitte skudd.

For skudd som faller etter «STANS» noteres ikke treff/resultat.3.11.10. Skudd i feil stilling

Skudd avgitt i feil stilling (eksempelvis liggende vs. kne, etc) teller ikke. For øvelser hvor det skiftes stilling under serien og det skytes i feil stilling(er) og det ikke er mulig å avgjøre hvilke treff som tilhører disse skuddene, trekkes antall treff av de beste verdier tilsvarende antall skudd avgitt i feil stilling(er).

Anvisning

➤ **Generelt**

Nøyaktig og ensartet anvisning er av den største betydning for at skytteren skal kunne oppnå et godt resultat. Slurvet eller feilaktig anvisning må ikke forekomme. Nedenstående bestemmelser skal følges ved alle konkurranseskytinger.

Reglene gjelder for geværskyting. For pistolskyting gjelder generelt at skytterne bør gis anledning til å komme frem til skivene under dømming og registrering av resultater. Skytterne skal da stoppe i passende avstand fra skivene slik at disse ikke kan påvirkes før dømming er foretatt.

➤ **Manuell anvisning – baneskyting**

For å angi verdi og treffpunkt benyttes en anviserspak bestående av skaft og hode. Spakens hode skal være sirkelrundt, og bør være hvit på begge sider. Hodets diameter skal normalt være 20 cm på 200 m og 10 cm på 100 m. Tiden spaken skal holdes rolig på verdi og treffpunkt kan variere fra 2 - 5 sek, avhengig av avstand og observasjonsforhold.

Verdier på 10-delt skive anvises slik.

Bom anvises ved at spaken svinges to ganger fram og tilbake foran skiven. Verdiene 1,2,3,4,5,6,7 og 8 anvises på enklest måte ved å plassere anviserspakens hode på vedkommende verdis angitte sted på skiverammen. 9-er vises ved på bevege spaken loddrett opp og ned foran den svarte sikteblinken. Verdien av 10 anvises ved en sirkulær bevegelse av anviserspaken foran skivens sentrum. Bevegelsen skal skje i retning med urviseren.

Innertier anvises ved at spaken føres fra den kant skuddet sitter inn til sentrum av skiven og «blinker» der et par ganger. Spaken føres så ut av skiven samme vei.

Tvillingskiver.

Ved anvisning av tvillingskiver (to blinker på samme skive) skal skiven i øverste venstre hjørne (A) anvises først, deretter skiven i nedre høyre hjørne (B).

Anvisning av treffpunkt.

Ved anvisning av treffpunkt forlanges den største nøyaktighet. Treffpunktet anvises ved at spaken føres inn fra den side hvor treffet sitter. Et treff f. eks. til venstre for blinken angis ved at en fører spaken inn fra venstre langs en rett linje fra skiverammen gjennom treffpunkt og skivens sentrum. Spaken holdes stille 2 - 5 sek med spakehodets sentrum over kulehullet. Spaken føres så ut av skiven samme vei.

Anvisning av serie.

Først anvises verdi og deretter treffpunkt for dårligste skudd, deretter det nest dårligste osv. Eventuell bom anvises først. Spaken tas ned etter anvisning av hvert treffpunkt.

Anvisning av prøveskudd.

Prøveskudd skal anvises særdeles nøyaktig. Rosett med tapp til å stikke i kulehullet anbefales brukt.

Om-anvisning.

Om-anvisning markeres ved å føre spaken to ganger rundt langs skiven ytterkant i samme retning som urviserne.

➤ **Anvisning – feltskyting**

Det skal være minst to anvisere. Den ene finner antall treff, noterer og gir beskjed til andre som kontrollerer treffene. Treff utenfor figuren registreres ikke som avgitt skudd. Rikosjett-treff regnes som bom.

➤ **Elektroniske baner**

Ved skyting mot elektroniske skiver skal det være vanlig standplassledelse og – kommando, som for skyting mot manuelle skiver. Ved elektronisk anvisning skal skytteren ha rimelig tid foran hver serie til forberedelse.

Før konkurranse på elektroniske skiver starter skal skivene vedlikeholdes og kontrolleres.

UTFYLLENDE BESTEMMELSER

Særregler og bestemmelser kan bli gitt til de enkelte skyteprogram. Der særregler og bestemmelser kommer i konflikt med dette reglement, så er det særregler og bestemmelsene som gjelder.

15 min ***Sikkerhet***

Sikkerhetsregler

- Ta eller overta aldri et våpen, ditt eget eller andres, uten straks å forvise deg om våpenet er ladd eller ikke.
- Legg (sett) aldri fra deg et ladd våpen.
- Sikt eller pek aldri på noen, våpenet ladd eller ikke ladd.
- Tro ikke at et sikret våpen kan behandles som om det ikke er ladd.

- Husk at kulen har stor gjennomslagskraft selv ut til 3500—4000 m og kan drepe på dette hold.
- Vådeskudd er unødvendig. Det finnes ingen unnskyldning.

Betjening av våpen

Våpen tas frem kun på ordre fra standplassleder. Ordren kan være: ”**Gjør klar**”. Skytter visiterer sitt våpen og eventuelle magasiner.

Pipens retning

Sikker retning mot skivene.

Avtrekkerfingerens plassering

Utenpå avtrekkerbøyle. Finger skal ikke inn på avtrekker før en ønsker at skudd skal avfyres. Finger plasseres med ytterste ledd på avtrekker.

Betjening av omstiller

Betjenes normalt av tommelfinger

Hurtighet kontra sikkerhet

Hurtighet skal ikke gå på bekostning av sikkerhet.

10 min **Skytebaneregler og instruksjer**

Gjennomgår aktuelle stedlige skytebane regler og instruksjer

15 min **Førstehjelp**

Opptreden på skadestedet:

- Ta ledelsen
- Sikre skadestedet
- Få oversikt over situasjonen
- Gi melding
- Vurdering av skadede og syke:
- Se på pasienten
- Ta på pasienten
- Snakk med pasienten
- Vurdering åndedrettsproblemer, sirkulasjonsproblemer

Den første livreddende hjelp:

- Pasienten er bevisstløs
- Pasienten puster ikke
- Pasienten har hjertestans
- Pasienten blør
- Pasienten har sirkulasjonssvikt
- Overvåking

Gjenoppliving:

- Ved bevisstløshet
- Ved åndedrettsstans

Akutte sykdomstilstander:

- Hjerteinfarkt
- Hjerneslag
- Fremmedlegeme i halsen

Praksis 1 time på skyteområde

PISTOL/REVOLVER

1. TIME

Sikkerhet :

- Kjennskap til eget våpen (håndteringssikkerhet)
- Pekefinger
- Fomlesone
- Skyteleder/standplassleder er "sjefen"
- Tøm våpen - kontroller! Spenn ned. Hvordan??
- Hvordan tømme et skarpladd våpen (med patron i kammer)
- Egentrening (tørrtrening, klikkpatron)
- Tilstrebe bruk av hylster (vi har ikke benk å legge våpen på)
- Pistol i hylster: nedspent, uten magasin (alltid)
- Pistol på benk: oppspent, med åpningen opp, uten magasin (alltid)

Stillinger for pistol/revolver:

- Presskyting (skyteteknikk)
- Duellskyting (enkeltskudd/dobbeltskudd)

Presisjonskyting (prinsipper):

- Beinstilling - innretting ("V" eller parallelle bein, prøve med lukkede øyne)
- Løft av våpen (innretting, finjustering)
- Sikteøyet (mesterøyet), alle vet hvilket som er ... (?)
- Håndgrep, bruk av muskler i hånd/armen, plassering i hånd, rekylopptak
- Avtrekkets faser, etterhold, analyse, pekefingers plassering (tilpassing)
- Sikte, fokus på stolpe når det smeller (ikke da "jeg trakk av" ...)
- 45° og mental nullstilling (hvilestilling, men ikke slappe helt av!)
- Gjennomføring av skuddet
- Rekylopptak
- Praktisk del = innskyting, presisjonskyting uten tidspress (eget tempo,

veiledning). Enkeltskudd med innlagt våpenhåndtering (magasinbytte).
Dobbeltskudd (2 skudd, magasinbytte, 2 skudd), flere ganger, Tøm våpen.

- Fokus på de nevnte detaljer, spesielt mtp siktebildet og avtrekk
- Skyting til Skarpskyttermerket for pistol.

RIFLE

1. TIME

Sikkerhet:

- Kjennskap til eget våpen (håndteringssikkerhet)
- Pekefinger
- Fomlesone
- Skyteleder/standplassleder er "sjefen"
- Tøm våpen - kontroller! Spenn ned. Hvordan??
- Hvordan tømme et skarpladd våpen (med patron i kammer)
- Gjør klar til visitasjon
- Egentrening (tørrtrening, klikkpatron)

Stillinger for rifle

- Generell skyteteknikk
- Liggende skytestilling
- Knestående
- Huksittende
- Stående

Skyting:

- Siktebildet og ulike måter å bruke dette (midt i eller rullende)
- Løft av våpen (innretting, finjustering)
- Sikteøyet (mesterøyet), alle vet hvilket som er ... (?)
- Håndgrep, bruk av muskler i hånd/armen, plassering i hånd, rekylopptak
- Avtrekkets faser, etterhold, analyse, pekefingers plassering (tilpassing)
- Sikte, fokus på stolpe når det smeller (ikke da "jeg trakk av" ...)
- Gjennomføring av skuddet
- Rekylopptak
- Bruk av reim (AG3 spesielt)
- Praktisk del = innskyting, presisjonsskyting uten tidspress (eget tempo, veiledning) Enkeltskudd, med innlagt våpenhåndtering (magasinbytte)
Dobbeltskudd (2 skudd, mag.bytte, 2 skudd), flere ganger, "Tøm våpen"
- Fokus på de nevnte detaljer, spesielt mtp siktebildet og avtrekk

- Visitasjon
- Skyter flere skudd fra forskjellige stillinger.
- Skyter til Skarpskyttermerket for AG 3 (gammelt program)

8. VURDERING

Instruktører og deltagere foretar fortløpende vurdering av læreprosessen.

Instruktør foretar den endelige sluttvurdering.

Vurderingen etter endt utdanning er med og danner grunnlag for fremtidige kurs/oppdateringer.

9. LITTERATUR

Følgende skriftlige materiell/ litteratur legges til grunn for undervisningen:

- NROF Skytereglement
- Innføring av Aktiv Skytter
- UD 2-1 Sikkerhetsbestemmelser for Hæren
- UD 4-1-4 Førstehjelp (tilsv.)